

§ 4

Verksamhetsberättelse 2014 för Kulturförvaltningen

Dnr. 1.1/5929/2014

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen

- att godkänna och överlämna årsredovisning med bokslut 2014 till kommunstyrelsen
- att hos kommunstyrelsen begära ombudgetering av 25,0 mnkr avseende investeringsmedel för basutställning och ombyggnation vid Stockholms stadsmuseum
- att hos kommunstyrelsen begära ombudgetering av 5,1 mnkr avseende investeringsmedel inom bibliotek i rörelse vid Stockholms stadsbibliotek

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2015-01-30.

Sammanfattning

Kulturförvaltningen redovisar full måluppfyllelse. Arbetet har skett i linje med uppgjorda planer och processer såväl internt som externt. Nedan följer en sammanfattning av förvaltningens verksamhetsområden och resultat.

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Kulturförvaltningen arbetar utifrån att Stockholm växer med kultur. Kulturförvaltningens arbete med att bli angelägna för fler och därmed nå nya målgrupper har intensifierats under året som gått. Kulturförvaltningens kunskaper efterfrågas alltmer. Medarbetare deltar i olika samarbeten i staden och regionen. Bland annat inom Kultur i Ögonhöjd och stadsutvecklingsområdet där Gasverks- och Slakthusområdet är två exempel. I ytterstaden ökas samspelet mellan olika aktörer för att stärka kulturen i stadsutvecklingen.

Stockholms stadsbiblioteks 2014 års prioriteringar syns tydligt i årets resultat. Både avdelningens antal besök och utlån har ökat jämfört med samma period 2013 och allt tyder på att årets omfattande upprustningar och nybyggnationer bidragit till ett ökat intresse för de aktuella biblioteken. Även prioriteringen av barn och unga samt ytterstaden märks. Enligt SOM-undersökningen framgår att andelen stockholmare som regelbundet läser böcker är betydligt fler än bland boende i Stockholms län och riket i stort. Detta gäller samtliga åldersgrupper oavsett utbildningsnivå. Biblioteken ska nå också de stockholmare som själva inte spontant tänker på biblioteket som en potentiell partner i dess vardag. Mer och mer verksamhet bedrivs därmed utanför bibliotekens egna väggar så som när nya barnens bokbuss besökt stränder och festivaler. Genom samarbete med andra aktörer tillförs

verksamheten nya infallsvinklar, ny kompetens samt får ta del av samarbetspartnerns nätverk och målgrupper.

Kulturskolan Stockholm har under 2014 erbjudit ett rikt och varierat utbud av kulturverksamheter med stora möjligheter för barn och ungdomar att på sin fritid delta och utveckla sitt eget skapande inom konstnärliga uttryckssätt som musik, sång, teater, cirkus, dans, musikal, konst och media, alltifrån nybörjarkurser till avancerad nivå. Samarbeten mellan elever i de olika konstformerna, över ämnesgränser och mellan elever i inner- och ytterstad har utvecklats. I juni genomfördes för första gången en gemensam satsning på sommarkurser (kulturkollon) runt om i alla enheter. Flera pedagoger med olika ämneskompetenser och teaterassistenter har arbetat tillsammans med barnen i ämnena bild, dans, musik och teater. Bokade elevplatser har uppgått till 15 734 (15 250 år 2013) varav 15 252 avser terminskurser och 482 avser kortare kurser som t ex lovkurser och kollokurser. Totalt har antalet deltagarplatser i Kulturskolans verksamhet uppgått till 27 801 (27 350 år 2013). Detta avser såväl de bokade kurserna som prova-på-verksamheter och skolornas kulturköp.

Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Stockholmia har uppmärksammats på flera sätt under året. Medeltidsmuseet fick i juni utmärkelsen Certificate of Excellence 2014 för fortsatt fantastiska omdömen från nöjda museibesökare på TripAdvisor. Senare på året utnämndes Lonely Planet Millenniumvandringen till världens bästa litterära vandring med orden "It's an atmospheric walk which helps colour in the dark outlines of Scandi noir". Besökssiffrorna på Stads- och Medeltidsmuseet om sammantaget ca 300 000 besök innebär för Stadsmuseet en femprocentig minskning och för Medeltidsmuseet två procent jämfört med 2013. Stadsmuseet har deltagit i tidiga samtal om större stadsutvecklingsprojekt och det är positivt att museets expertkunskap är efterfrågad. Genom att delta tidigt i plan- och bygglovsprocesser kan större kulturmiljönytta uppnås. En förutsättning för att Stockholmarna ska kunna tolka och omtolka sin och stadens historia är att avdelningen fungerar som en kunskapsbank för ny kunskap. Bl a genomför avdelningens arkeologer ett stort antal schaktkontroller i området runt Slussen.

Evenemangsavdelningens verksamhet kan sammanfattas i att det blev ett mycket framgångsrikt år fyllt med ett antal större nyheter och utmaningar. Festivaler och evenemang var välbesökta och både Kulturfestival och Kulturnatt satte nya rekord. Årets största framgång under Kulturnatten var att drygt 60 % av besökarna var förstagångsbesökare, något som är ett av arrangemangets främsta mål. I juni hade "Brunkebergstorg-projektet" premiär där avdelningen tillsammans med Liljevalchs konsthall, Fastighetskontoret, Trafikkontoret m fl genomförde ett omfattande evenemang. Genom kultur, underhållning och ett varierat matutbud under hela sommaren var målet att lyfta Brunkebergstorg som en mötesplats i city. Sommaren avslutades genom att evenemangsavdelningen bokstavligen

"flyttade" till Barcelona för att manifesteras det fantastiska samarbetet med Barcelona stad genom medverkan i deras stora kulturfestival La Mercè. Året avslutades med att evenemangsavdelningen blev ISO certifierat som första kommunala verksamhet enligt standarden "Ledningssystem för hållbara evenemang".

Liljevalchs kan se tillbaka på ytterligare ett framgångsrikt konstår med drygt 123 523 besökare, drygt 14 000 fler än budgeterat. Inledningen på 2014 utgjordes av den sista veckan på utställningen "Lena Cronqvist" innan "Vårsalongen" i slutet av januari på allvar inledde Liljevalchs nya konstår. Den 26 april öppnade Liljevalchs en utställning med skulptören Berit Lindfeldt och i denna även dansföreställningar av Virpi Pahkinen – ett sätt att kombinera två olika konstarter och öka publiktrycket. Sommarens stora konsthantverksutställning "Attention: Craft" med elva inbjudna norska och svenska konsthantverkare och två externa kvinnliga kuratorer invigdes i juni och i denna, den stora barnsatsningen "Craft:kollo". Höstens stora klassikersatsning med måleri av Vera Nilsson genomfördes och rönt lovord i press och bland publik.

Stockholm konst. Under 2014 färdigställde Stockholm konst 32 konstprojekt i stadens offentliga rum, utomhus och inomhus. Detta betyder närmre tre slutförda offentliga konstprojekt per månad (2,7 projekt).

Samordningen av förvaltningens växtplatser utvecklas för att tillsammans med andra resurser uppnå en högre effekt. Kartläggningar och nya verktyg stödjer processen och samtalet med olika parter. Nya samlingslokaler etablerades i Hjorthagen och Husby med stöd från kulturnämnden.

2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

Förvaltningens arbete med kvalitet och valfrihet handlar om olika former av tillgänglighet. Dels ska medborgaren erbjudas en bredd av konstnärlig kvalitet i många olika konstformer och dels arbetar förvaltningen med bemötande och allas lika värde.

Kommunikationen har sitt fokus på förbättrad information i exempelvis mötesplatser och närvaro i sociala medier. Initiativen tas emot positivt av kulturlivet och syns bland annat i undersökningen Mystery Visitor.

Fler barn och unga tar del av scenkonst genom Kulans erbjudanden. Med riktade kampanjer som erbjuder förskolan och skolan ett tematiskt utbud som är angeläget nås fler barn och unga. Ytterligare faktorer spelar roll - att erbjudandet är kvalitetssäkrat, överskådligt och har ett subventionerat pris. Här utgör utvecklingen inom Kulans webb och bokning två viktiga hörnstenar. Att barn och unga har tillgång till ett kulturutbud som är tillgängligt och anpassat för dem förutsätter strukturer för att kulturen kommer till de unga och tvärt om. För de små barnen har en kultursamverkansgrupp för förskolan etablerats.

Under 2014 gjordes särskilda satsningar på barn och ungas läsning, lärande och reflektion, den så kallade lässatsningen. Genom att fokusera på 0-2 åringar, förskolebarn samt barns och ungas fritid skall Stockholms stadsbiblioteks insatser komplettera de satsningar som samtidigt sker inom Stockholms stads grund- och gymnasieskolor.

KUL1415 har förberetts och en mängd aktiviteter genomförts i högt tempo. Under våren genomfördes en rad olika kreativa workshops med aktörer som arbetar med barn och unga och kultur och fritid. Syftet var att få en gemensam syn på vad vi vill att barn och unga ska få ut av satsningen.

Arbetet med Växtplatserna utvecklas och insikten om stadsdelarnas olika förutsättningar speglas nu tydligare i insatserna. Det lokala kulturlivet utvecklas på olika sätt. I Tensta tar det fria kulturaktörerna mer plats, i Skärholmen/Bredäng stärker Kulturskolan och biblioteket sina lokala nätverk, i Husby byggs lokal samverkan där en bredd av lokala aktörer samplanerar och stödjer varandra. Denna utveckling har sin grund i att Växtplatsprojektet drivs målmedvetet och långsiktigt.

3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Kulturförvaltningen ska tillvarata och utveckla förvaltningens resurser för att skapa maximalt värde för stockholmarna. Detta förutsätter resurseffektivt arbete och ständiga förbättringar. Stockholms stads senaste medarbetarenkät ger indikationer på att personalen arbetar allt mer med ständiga förbättringar.

Kulturförvaltningens möjligheter att arbeta med analys och uppföljning förbättrades under 2014 genom att den statistiska kompetensen förstärktes. En kulturrapport med statistik och data över förvaltningens verksamhet 2013 med jämförelse 2011 och 2012 är sammanställd och finns nu tillgänglig i tryck och på webben

Kulturförvaltningen arbetar sedan flera år med effektiviseringar. Det sker i form av kompetenshöjande insatser, organisationsutveckling samt E-tjänster. Under året har E-tjänsterna utvecklats ytterligare och kompletterande delar införts.

Kulturförvaltningen har utvecklat och arbetar med metoden kompetensbaserad rekrytering i samband med rekrytering av medarbetare. Erfarenheterna är goda och modellen kommer att ligga som grund även i framtida rekryteringar.

Den ekonomiska kontrollen har under året förbättrats och utvecklats på ett tillfredställande sätt.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Ordföranden Roger Mogert (S) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt kulturförvaltningens förslag till beslut (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt kulturförvaltningens förslag.

Särskilt uttalande:

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (FP) och Sophia Granswed m.fl. (M) med ersättaryttrande från Pelle Thörnberg (C) och Ulf Lönnberg (KD):

Stockholms kulturliv sprudlar och växer. Det är ett kulturliv som är vida större än det offentliga Stockholms stad och de kommunala insatserna. Samtidigt är det tydligt hur stadens insatser på kulturområdet de senaste åtta åren har haft stor betydelse för en positiv utveckling och där insatser sannolikt har haft effekter även utanför stadens institutioner och utanför de kulturaktörer som uppbär kommunalt stöd.

2014 präglades mycket av det som kännetecknat de senaste åtta årens inriktning och satsningar. En renässans för böcker, bibliotek och läsning med flera nyöppnade och upprustade bibliotek, ökande antal utlån och besök, och en lässatsning som satt rejäla avtryck på många håll – inte minst i en kraftig ökad utlåning av barnböcker i allmänhet och bilderböcker i synnerhet. Ett öppnare och mer tillgängligt kulturliv, där antalet ansökningar om kulturstöd ligger kvar runt en rekordhög nivå.

Liljevalchs och våra stora evenemang lockade stora besöksskaror. Ökad tillgänglighet till kultur för barn och unga, bland annat genom barnkulturåret, fler deltagande i Kulturskolan samt utbyggnaden av El Sistemas. Stockholmarnas konstsamling i den offentliga miljön utökades med nästan tre nya konstnärliga gestaltningar i månaden. Stads- och Medeltidsmuseerna lockar besökare från när och fjärran och som även fått internationell uppmärksamhet och utmärkelser. Stor kompetens och kunskap finns inom kulturförvaltningens olika avdelningar och kommer staden, dess invånare och besökare till del i allt från proffsiga evenemang till antikvariska expertutlåtanden som är ovärderliga när vi fortsätter att bygga vidare på Stockholm och dess årssringar.

Den kulturpolitiska grunden att bygga vidare på är stark, men vi är oroadade för att den nya majoriteten kommer att välja en annan väg. Den nya majoriteten måste hålla fast vid att kulturlivet ska vara öppet och tillgängligt för alla stockholmare, inte bara för dem som redan uppskattar och väljer att ta del av kultur utan även dem som idag inte gör det. Att äga makten att uttrycka sig – med ord, bild, musik, tal – är att kunna meddela andra sin mening, sin syn på världen, sina livsvillkor och sina egna erfarenheter.

Vi kommer kraftfullt att opponera oss mot en kulturpolitik som

väljer att vara till för de som redan är kulturintresserade och skyggar för de grupper som idag inte tar del av kulturens uttryck.